

[Thorkil Kristensen.]

imidlertid ikke længe efter den danske regeringserklæring i januar 1947, før tankerne om muligheden for en tredje verdenskrig begyndte at spille en vis rolle. Den spænding mellem øst og vest, som man må betegne som den kolde krig, har naturligvis sine rødder længere tilbage i tiden.

Vi kan allerede i mellemkrigstiden se forskellige træk i den internationale udvikling, som viser noget af det, vi senere har set i den kolde krig, men den anden verdenskrig havde foreløbig bevirket, at disse ting blev lagt til side, og det var i virkeligheden først i 1947 og 1948, at afstanden mellem de vestlige og østlige magter igen begyndte at blive trukket op. Vi så det i holdningen til Marshallhjælpen, gennem begivenhederne i Czekoslovakiet, gennem Berlinblokaden og andre ting. Det er dette, der har bevirket, at man på vestlig side først dannede Bruxellesorganisationen i 1948 mellem en snæver kreds af lande og senere i 1949 dannede det vidtstrakte forsvarssamarbejde, der har fundet udtryk i NATO.

Samtidig skete der det, at skillelinien mellem den østlige besættelseszone af Tyskland, besat af Sovjetunionen, og de tre vestlige besættelseszoner efterhånden udviklede sig til den skarpe streg, man har givet navn af jerntæppet. Afstanden mellem den østlige og den vestlige del af Tyskland blev i politisk og anden henseende stadig større, og de to tyske stater, et Østtyskland og et Vesttyskland, begyndte under disse omstændigheder at tage form. Som vi alle ved, kom dette Østtyskland til at ligne de andre stater i Østeuropa og Sovjetunionen i sin politiske opbygning, medens den nye vesttyske stat kom til at ligne de vestlige stater mere.

Det var naturligvis under disse omstændigheder og på denne baggrund, at man indenfor NATOs råd, også med dansk tilslutning, tog et nyt standpunkt til spørgsmålet om en tysk oprustning, idet man tog det standpunkt, at når vi nu var i færd med at opbygge et forsvar i Vesteuropa, og når det var af vital interesse for os alle, at dette forsvar også kunne omfatte det vesttyske område, med andre ord, at det kunne begynde helt fremme ved jerntæppet, måtte det være naturligt og ønske-

ligt, at der også kom et vesttysk bidrag til dette forsvar, for at styrkerne kunne blive så meget større, og for at den naturlige ting kunne ske, at når det vesttyske område skulle forsvares i alles interesse, skulle også den vesttyske befolkning, hvis interesse det i særlig grad var, yde sit bidrag dertil. Men det var tanken, netop fordi man ikke havde glemt de farlige ting i Tysklands fortid, at denne oprustning skulle foregå indenfor rammerne af et vesteuropæisk forsvarsfællesskab, hvorved man ville sikre sig mod faren for, at et Vesttyskland, der var oprustet, bevægede sig ad veje, som kunne være farlige for de andre vesteuropæiske stater. Det mente man bedst sikret ved, at oprustningen fandt sted indenfor dette vesteuropæiske forsvarsfællesskab.

Nu blev det europæiske forsvarsfællesskab ikke gennemført i den oprindelig tænkte form, men der er grund til, som også den højtærede udenrigsminister har gjort det, at understrege, at den form, der nu er blevet opridset på Londonkonferencen, naturligvis i sine væsentlige træk er af samme karakter som det oprindeligt påtænkte europæiske forsvarsfællesskab. Den er vel mere bevægelig i sin konstitutionelle struktur, navnlig med hensyn til suverænitets-spørgsmålet, men navnlig afviger den fra det oprindelige EDC på et fundamentalt punkt, nemlig derved, at England, Det forenede Kongerige, er medlem af den udvidede Bruxellesorganisation, der nu påtænkes. Det forekommer mig, at der er grund til, at vi herfra i dag giver udtryk for den respekt, vi alle må føle for den meget store indsats, England har gjort ved sit tilbud om at lade 4 engelske divisioner og en vis mængde luftstyrker blive stående i Vesttyskland i den lange tid, der her er tale om. Det ville, såvidt jeg løseligt kan skønne, svare til, at vi fra dansk side tilbød at lade 7 000—8 000 mand og en vis mængde flyverstyrker blive stående dernede i en tilsvarende periode. Der er ingen tvivl om, at det vidtrækkende tilbud, England her har givet, og som går længere, end Englands udenrigspolitiske traditioner hidtil har antydnet, har været en meget væsentlig faktor i retning af at bringe Londonkonferencens resultater i stand, og hvis den nye ordning bliver ratificeret i de pågældende lande —